

Menighed til Pensionsfondet. Begyndelsen har været god.

Maa Herren saa lade denne store og herlige Sag lykkes til hans Navns Ære!

Efter 2. Nov. er min Adresse: 2612 Homer St., Chicago, Ill. I broderlig Ærbødighed A. C. Weismann.

De protestantiske Kirker og Staten.

Under Hovedoverskriften „From the Heart of the Nation“, skriver „The American Lutheran Survey“:

„Protestantiske Kirker overalt i Verden er ved at faa Øjnene aabnet for en Situation, som kalder Kirken til umiddelbar Handling.

Aldrig før i Historien har der været saadan en materialistisk Monstrer i Kamp med Kirkens og Statens Kræfter, der hver for sig pralede af, at de var uafhængige af hinanden, og at begge Velfærd vilde fremmes ved særskilte Aktiviteter.

I Dag gøres der folkeligt Krav paa, at Kirken og Staten skal arbejde sammen, ikke blot for at vælge repræsentative Mænd og Kvinder til ansvarsfulde Stillinger, men ogsaa for at føre Tilsyn med, at naar saadanne Personer vælges, de ikke urentet skal falde som Offer for politisk Selviskhed og Partivinding.

Det kundgøres halvofticielt, at der for Tiden er 25,000,000 Medlemmer af de protestantiske Kirkesamfund i United States, og det er slet ikke en saa mærkelig Forøgelse over det Tal, som Folketællingen af 1910 viser. Vil en Trediedel af disse Medlemmer slutte sig til en Bevægelse, som Dr. Frederick Fisher, Formanden for en Komite for „Industrial Relation of the Interchurch World Movement of North America“, staaer som Leder af?

I Løbet af de sidste ti Dage (det skrives under 15. Okt.) har der været holdt Konferencer her i Washington og i New York City mellem Dr. Fisher og flere repræsentative Mænd i flere Regeringsdepartementer, deriblandt to Kabinetsmedlemmer og flere Senatorer og Kongresmænd, i den Hensigt at lægge Planer for Fremgangsmaaden.

Dr. Fisher er aaben og uden Frygt. Han udtaler sig frit i Møder, og det vil maaske være godt at citere ham ordret, meget kort, hellere end at gaa nærmere ind paa Bevægelsen i sin Almindelighed saa tidlig:

Nogle Udtalelser af en uforfærdet Leder.

„Dersom Kristendommens Principper havde været anvendt i Industrien for nogle Aar siden, saa vilde der ikke have været den vældige Rejsning og frygtelige Uro, der nu hersker over alt.

Kirken — de protestantiske Organisationer — har været sent til at handle, men det er ikke for sent at tage fat just nu, særlig da det almindelig indrømmes, at Kirken staaer i Skyld til Menneskeheden, og det rette Sted at begynde at handle er i Amerika.

Betvivler nogen denne Paa-stand? Antallet af de evangeliske Kirker og deres Medlemmer kan udøve grænseløs Indflydelse og Magt paa Industriomraader for at afværge Revolution, og jeg tror, de kommer til at gøre det. De bidrog sikkert meget under Krigen til at hjælpe Amerika til at sejre, og medens mange ikke forstaaer just, hvorfor det varer saa længe, før der bliver Fred, er det vor kristne Pligt at spørge, ndkaste Planer, ja frede Handling.“

Medens den internationale Fredskonference samledes i Washington første Uge af denne Maaned, arbejdede Senator Kenyon fra Iowa, Formand for Senatets Arbejdskomite, paa en legislativ Plan lignende Dr. Fred Fishers, Tanker og Henstillinger. Den „Action“, man grunder

paa, kan maaske rettelig kaldes: „Church Intervention for the welfare of the Nation and the People.“

Samuel Gompers, Formand for „American Federation of Labor“, har, forstaaer man, set skævt paa Henstillingen i sin Almindelighed, men Arbejdsminister Wilson har lovet den sin personlige Støtte, og det indrømmes senere, at Gompers ikke vil byde Modstand.

Politi-Tilstande i Storbyerne. — Huslejligheds-Situationen. — Race-Opstande og muligvis Handling for at skille Hvide og Sorte ad er nogle af de Genstande, der kræver Overvejelse.

Hidtil har der været nogle kirkelige Bevægelser — Forbud mod Likørtrafikken og Ikraftsættelsen af „Mann White Slave Akt“, men de har været mere almindelige og uorganiserede Bestræbelser.

Saa langt „The Survey“, som mener, det vil have meget at sige om denne Genstand lidt senere. Ovenstaaende er fra en Reporters Synspunkt.

Vi skal blot tilføje, at paa samme Tid, som vi tror paa at prædike Guds Ord og ikke blande os i Statens Affærer, saa tror vi dog ogsaa, at Guds Ord bør anvendes i det praktiske Liv, og vi Kristne er jo ogsaa Borgere med Borgerpligter, saa Hovedspørgsmaalet over for den henstillede Sag egentlig bliver, i hvilken Udstrækning Kirken bør anvende Guds Ord og søge at gøre Kristendommens Magt gældende.

Skoler og Kirker.

Under denne Overskrift skriver „Den Danske Pioneer“ af sidste Uge redaktionelt følgende ansporende Ord:

Vi bragte i sidste Nummer et Indlæg fra Mr. O. C. Olsen, en bærende Kraft blandt organiseret dansk Udom her i Landet, som vi mener fortjener yderligere Omtale.

Indsenderen henleder vore Læseres Opmærksomhed paa Den danske Kirkes Beslutning om at udvide Præsteskolen i Des Moines, Ia., og at støtte den kraftedigere end før gennem et nyt Grundfond paa 100,000 Dollars. Tegningen til dette Fond er allerede i fuld Gang indenfor Den danske Kirkes Menigheder, og den Omstændighed, at der paa nogle faa Timer i et enkelt Settlement blandt et halvt Hundrede Bidragsdere tegnedes en Tiendedel af dette Fond, viser tilfulde, at Menighedsfolket forstaaer og skatter det paatænkte Udvidelsesarbejde. Det er sikkert paa sin Plads i denne Forbindelse at nævne, at ligeledes Den forenede danske Kirke har besluttet at udvide sin Skoleinstitution i Blair, Nebraska, — der tales blandt andet ogsaa om at skaffe Skolen en anden og muligvis mere fordelagtig Beliggenhed — i hvilket Øjemed der i Den forenede Kirkes Menigheder ligeledes indsamles til et Grundfond, som muligvis vil naa 200,000 Dollars.

Den bevægende Kraft i de her nævnte Bestræbelser er vel det stærkeste og smukkeste Ideal, som kan opfylde et Menneske. Danskfødte Indvandrerers Menigheder og Højskoler har alt gennem flere Generationer virket med det kulturelle Maal for Øje at bevare det aandelige Præg blandt Danske i Amerika, som de har i Arv fra deres Forfædre, og at gøre dette Præg til et Led i amerikansk Kultur, saaledes som det afspejler sig i vor opvoksende Ungdom.

Unægteligt er der og har steds været mægtigt Brug for et saadant Arbejde i Samfundsmoralens Interesse. Thi om ikke den Indvandrede havde bragt en aandelig Baggrund og en Livsanskuelse med sig, da stod han blottet i Kampen for Tilværelsen i det fremmede, og han vilde i de fle-

ste Tilfælde komme tilkørt som Familieoverhoved og Statsborger.

Hos vore indfødte Medborgere har der ikke egentlig været nogen bred og dyb Opfattelse af dette for Indvandrerne særegne Forhold; til Gengæld er det nye Hjemland, som vi har valgt, saa viseligt organiseret, at vi tvangfrit og uafhængigt kan pleje vore kirkelige og undervisende Interesser, blandt hvilke sidste vi jo baade af praktiske og loyale Hensyn ikke forsømmer Kundskaben til amerikansk Sprog, Skikke og Forhold, saa indgaaende som vel muligt. Det synes ganske vist, som om der i de senere begivenhedsrige Aaringer er kommet Anskuelse til Orde her i Landet, som gaar ud paa, at Indvandrernes fortsatte Interesse og Kærlighed for den Kultur, hvis Frø er nedlagt i dem, er uforeneligt med vor Kærlighed og vor Pligt til Amerika. Saadanne Anskuelse er imidlertid baade løse og fejlagtige, affjødte som de rimeligvis er af et Hysteri, der tør henregnes til en af en Verdenskrigs mange triste Følger. Tværtimod bør det nævnes som Kendsgerning, at vor første Pligt og vor bedste Kærlighedsbevis overfor det Land, som vi har valgt os, er at begynde med at være os selv helt og holdent paa vor kulturhistoriske Baggrund, og med dette Udgangspunkt at indleve os selv og Efterkommere bevidst, og nødvendigvis langsomt, i denne af saa mange Kræfter sammensatte Nation.

I store Træk kan man sige, at vore danske Højskoler og Kirker har arbejdet med denne Anskuelse for Øje, og i Kraft af dette manglede, ofte vanskelige Arbejde har Skolernes og Kirkerens Virksomhed Betydning og Interesse for saa at sige alle Indvandrere fra Danmark, og i hvert Fald langt ud over de snævrere Kredse, som er de direkte Bærere af Kirkerne og Skolernes.

Danmark

Den største Gave i dansk Kirkelivs Historie. Da forleden Aften Pastor Moe havde prædikeret i Kolding Kirke, blev der bag efter ordet til Det danske Missionselskab. Der blev i Følge „Ringk. A. A.“ da ved denne Lejlighed henlagt paa Alteret en Konvolut, hvorpaa der stod: „Fra Ringkøbing Amt“ med et Indhold af Værdipapirer for 52,359 Kr.; iøvrigt indkom der 11,145 Kr. og 2437 Kr., i alt ca. 66,000 Kr. Denne Gave er enestaaende i Form og Størrelse i dansk Kirkelivs Historie. De 52,359 Kr. var tænkt anvendt til Bygning af et Missionshospital i Kina.

Arbejdsforholdene. Arbejdsgiverforeningen har nu (20. September) ifølge „Berl. Tid.“ ladet sit første Varsel overfor Medlemmerne af Dans. Elektrikerforbund efterfølge af et andet og endeligt Varsel. Lockoutens Iværksættelse er heri fastsat til Torsdag den 25. September, og den gælder samtlige hos Medlemmer af Foreningen for Installatører af elektrisk Lys- og Kraftoverføring for København og Omegn og den tilsvarende Provinsforening beskæftigede Elektrikere.

Hos Smith, Mygind & Hiitemeyer har samtlige Snekkere uden Varsel nedlagt Arbejdet paa Kravet om forhøjet Timeløn.

Dansk Vaskerierforening har *sluttet Overenskomst om Dyrtidstillæg med Kvindeligt Arbejderforbund. Det drejer sig om 4—5000 kvindelige Arbejdere. For flere Lønsatser udgør Forhøjelsen 33 pCt. med tilbagevirkende Kraft til 1. September.

Skibsværftsarbejderne i Kalundborg har uden Varsel nedlagt Arbejdet. Den officielle Aarsag er en Lønkonflikt; men man mener, at Grunden nærmest er at søge i de københav-

nske Syndikalisters livlige Agitation i Byen. Det har saaledes været forsøgt at formaa Havnearbejderne i Kalundborg til at erklære Sympathistrike; men Forsøget er hidtil mislykkedes.

Vejle, 19. Sept. Hovedbestyrelsen for de danske Provinsers Barber- og Frisørforening har holdt Møde i Vejle og vedtaget at anbefale, at Mindsteprisen for Barbering bliver 35 Øre og for Klipping 1 Kr. 25 Øre. Samtidig vedtoges det paa de Steder, hvor Priserne bliver saaledes, at yde Svendene et Dyrtidstillæg paa 8 Kr. om Ugen, saa at Lønnen bliver 48 Kr. om Ugen for unge Svende og 53 Kr. for Svende, der har været udlærte i over 2 Aar. En Betingelse er det dog, at Svendene skal være villige til Overarbejde, specielt om Lørdagen, hvorfor de faar en Betaling af 1 Kr. 25 Øre i Timen. Arbejdstiden forkortes fra 1. Oktober med en halv Time daglig undtagen Lørdag.

Barbermesterforeningen i de enkelte Byer skal nu tage Stilling til dette Forslag.

Odense, 19. Sept. Paa Foranledning af Formanden for Uhrmager-Centralforeningen blev der i Gaar afholdt et Fællesmøde mellem Forbundet af Uhrmager-svende, Uhrmagerlavet og Uhrmager-Centralforeningen for om muligt at opnaa et Forlig, saa den bebudede Strike kan undgaa. Efter flere Timers Forhandling naaede man til et Resultat, som de Delegerede blev enige om at forelægge til Vedtagelse af de forskellige Organisationer. Der synes efter det Foreliggende at være Mulighed for, at den bebudede Strike og Lockout kan undgaa.

Dyrtids-Overenskomst for Murerlaget i Provinsen. Fællesmødet den 18. Sept. i Arbejdsgiverforeningen om et ekstraordinært Dyrtidstillæg til Overenskomsten mellem Centralforeningerne for Murermestre i Jylland og Østifterne og Murerforbundet førte til et positivt Resultat.

Hvad man endes om, var følgende: Ved Timelønsarbejde udbetales ekstraordinært Dyrtidstillæg af 40 Øre pr. Time. De i Overenskomsten fastsatte Procenttillæg til Akkordprislisterne enkelte Afsnit forhøjes med 30 pCt. De nævnte Tillæg, der har tilbagevirkende Kraft pr. 13. September, ydes paa Betingelse af, at Arbejdet genoptages straks overalt, hvor det har været nedlagt, og saa vidt muligt i samme Omfang som før Arbejdsnedlæggelserne.

Falske Tikronesedler. Endnu i Aftes, skriver „Natt.“ af 19. September, stod Falskmøntnersagen paa samme Standpunkt som i de sidste Dage: Mange Spor, ingen Spor.

Om Eftermiddagen aflagde vi et Besøg paa Politikammeret. I et Separatværelse sad den, der leder Undersøgelserne, Overbetjent Marker, højt over Rapperter vedrørende de enkelte falske Sedlers Tilsynkomst. Foreløbig har man fundet over 60 Stykker.

— Har De en 10-Kr. paa Dem? spurgte Overbetjent Marker.

Vi tog forfjamsket efter Tegnebogen og troede os allerede mistænkt. Saa fandt vi en Seddel frem, som vi syntes saa meget forældet og troværdig ud og lagde paa Bordet. Der laa i Forvejen en.

— Deres Seddel er ægte nok, sagde Hr. Marker. — Hvad mener De om den anden?

Vi iagttog den omhyggeligt og mente, at den var god nok, men den var falsk.

— Der er ingen røde Streger i Bagsidens blaa Sidefelter og Margueriten har ikke den gule Farve, oplyste Overbetjenten. Ligeledes mangler Vandmærket, og selve Papiret er tykkere og ikke saa „levende“ som de originale Sedler. Derimod er Valget af den brune Farve ganske simpelt genialt.

Kirkeligt Samfunds Møde i Aarhus. Fra „Natt.“'s særlige

Korrespondent. Aarhus, Fredag 19. Sept. Ved Kirkeligt Samfunds Efteraarsmøde i Aarhus talte i Aftes bl. a. Undervisningsinspektør, Professor Rønning. Da Professorens var midt i sit Foredrag, der drejede sig om Mennesket som Guds Medarbejder, blev han pludselig grebet af et Ildebefindende, begyndte at tale i Vildelse og gentog lange Sætninger, og et Øjeblik efter maatte han forlade Talerstolen.

Noget efter gjorde Professorens Forsamlingen en Undskyldning, idet han udtalte:

Det er bedst at sige det, som det er, jeg blev pludselig upasselig i den stærke Hede herinde og mistede Traaden i mit Foredrag. Og skønt jeg nu i en halv Time har forsøgt at samle mine Tanker, er det ikke lykkes mig. Det er første Gang i de nogle og Tres Aar, jeg har levet, at dette er passeret mig. Jeg maa haabe, at jeg en Gang ad Aare kan komme her til Aarhus igen og vise, at jeg virkelig kan holde et Foredrag.

Aftenens anden Foredragsholder var Pastor Clausen-Bagge fra Ringkøbing, der talte om Grundtvigs Syn paa Aandsfrihedens Lov.

J. C. Christensen og hans Valgkreds. Ringkøbing, Lørdag den 20. Sept. Folketingsmand J. C. Christensen's Stillere ved sidste Folketingsvalg i Ringkøbingkredsen har ifl. „Ringkøbing Atms Dagblad“ under 18. Sept. sendt Hr. J. C. Christensen følgende Skrivelse:

Hr. Folketingsmand J. C. Christensen! Foranlediget af de skandaløse Angreb, der for Tiden rettes imod Dem, føler vi, der var Deres Stillere ved sidste Valg, Trang til at udtale vor bedste Tak til Dem for det Arbejde, De har udført i dansk Politik, og vi ønsker at sige Dem, at Offentliggørelsen af Aktstykkerne, omhandlende de Bestræbelser, De i sin Tid som Forsvarsminister har udfoldet for Sikringen af vort Lands Neutralitet, tilfulde har bevist for enhver, som ikke er slaaet med Partibilthed, at De har været Dem Pladsens Ansvar og Tidens Alvor bevidst, og De staaer efter dette om muligt endnu højere i vor Agtelse end før.

Meningitis og Børnelammelse. Præstø, 24. Sept. Gaardejer Johannes Madsens 21aarige Søn fra Store Røttinge blev forleden Dag indlagt paa Amtssygehuset i Næstved, lidende af Meningitis. Den unge Mand er i Dag død.

Næstved, 24. Sept. En 13-aarig Søn af Gaardejer Jens Petersen, Tornemark, er i Gaar død af Børnelammelse. Drengen havde kun været syg en Dagstid.

Dødsfald. Grosserer Hans Chr. Rodian i København er afgaaet ved Døden, ca. 60 Aar gl. Den afdøde var Deltager i og Repræsentant for Vinfirmaet George Bestle, til hvilket han havde været knyttet siden 1888.

— Direktør Rudolph Nielsen i Skanderborg, Medindehaver af Trælastfirmaet N. Christensen & Co., er afgaaet ved Døden, 63 Aar gl.

— Overlærer C. Steineke i Nykøbing S. er afgaaet ved Døden, 67 Aar gl.

— Grosserer Axel Karberg i København er efter nogen Tids Sygdom afgaaet ved Døden i en Alder af 45 Aar.

— En af Hovedstadens kendte, yngre Sagførere, Overretssagfører Arnold de Fine Skibssted er afgaaet ved Døden, 39 Aar gl. Han vendte utilpas tilbage fra en Ferierejse, blev angrebet af en stærk Lungebetændelse og døde af en Hjernelammelse.

— Toldforvalter J. P. Christensen i Rudkøbing er forleden pludselig afgaaet ved Døden, 68 Aar gl. Den afhøde, der havde gjort Tjeneste i Toldtaten i 55 Aar, var først Toldassistent i Løgstør og Esbjerg, blev i 1889 Toldforvalter i Marstal og havde siden 1906 været Toldforvalter i Rudkøbing.

Tyttebærhøsten er slaaet fejl. En af Hedeboernes smaa, men sikre Indtægter, nemlig Tyttebærplukningen, er i Aar slaaet fejl. Af en eller anden Grund er der saa faa af de smaa røde velsmagende Bær, at de svenske Leverandører har fundet et godt Marked selv i to upragede Hedebyer som Viborg og Herning. De svenske Tyttebær sælges her for Priser, der er under det halve af, hvad de danske Bær koster. Det er i det hele taget ikke Prisen, det er galt med Jyllands Vedkommende. Der betales nu for Plukningen 75 Øre a 1 Kr. pr. Pund. For et Par Aar siden var 10—12 Øre pr. Pund en hel god Betaling som Arbejdsløn. Og det var en af de Indtægter, man regnede med i de smaa Hjem paa Heden.

DEN UNGE MAND.

I denne Samling af 8 Foredrag har Olfert Ricard, Gunner Engberg, Knud Hee Andersen, Provst Fenger, John Nordentoft og andre velkendte Mænd behandlet Emner som: Den unge Mand's Legeme, hans Hjem, Omgang, Læsning, Fremtid, Religion, m. m. Foredragene er holdt i K. F. U. M.s Festsal i København i Vinteren 1918. De er interessante og letfattede i Stil og enhver vaagen ung Mand vil læse dem med Glæde og Udbytte. En passende Gavebog til unge Mænd. Pris \$1.20.

Danish Luth. Publ. House. Blair, Nebr.

En enestaaende Anledning til at købe en Stock-Farm i nordlige Minnesota.

1000 Acres af tildels „improved“ og helt „improved“ Farm, god Beliggenhed, 8½ Mil til gode Markeder, alt af 640 Acres er indhegnet til Faar og Kvæg, vandet ved et Vandløb fuld af Fisk, 40 Acres Ager, 100 Acres Eng, det giver 200 Tons godt Hø. Godt Hus, samt Stald og andre Bygninger. Til \$35 pr. Acre. \$5000 kan købe, Resten paa lette Vilkaar. Skriv til

FRANK P. MORNEAU, Millaca, Minn.

Evigheidsgryn og Tetemælk.

Som en sund, behagelig og billig Drik er „Mama O!“ og „Tetemælk“ uden Tvivl bedst for almindelig Brug. Vi sender Evighedsgryn eller Starter for Tetemælk med Brugsanvisning, portofrit for 50c. Osteløbe (Rennet), 50c; Ostefarve, 50c; Smørfarve, 50c. COKATO SUPPLY CO., Deer Park, Wis.

Husholderske Soges.

En enligstillet Enkemand søger en ældre dansk Kvinde som Husholderske. Helst en, for hvem et godt Hjem har større Betydning end den højeste Løn. Mange danske Folk og dansk lutherske Kirke paa Stedet. Bladets Kontor anviser.

Tryksager

Al Slags Trykkeriarbejde udføres smukt og godt til rimelige Priser.

Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Mayer's HONORBILT SKO For hele Familien For Mode, Pasning og Brug

kjøb Spørg Kjøbmanden efter Mayer Sko. Se efter Handelsmærket paa Saalen.

F. MAYER BOOT & SHOE CO. Milwaukee, Wis.

HONORBILT